

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітниче-Фармерське Видавниче Товариство, вкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ринку в вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

СІМГОДИННИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ.

Про цю велику історичну подію в житті працюючих Союзу Радянських Соціалістичних Республік знають вже всі читачі з минулого числа "Укр. Роб. Вістей". Про цей величний ладоботнічарський радянської країни, який йому дає Жовтнева Революція на передодні своїх десятих роковин — знає вже цілий світ.

Зібрався господар землі радянської в першій столиці революції, червоному Ленінграді, засів в бувший царській "Зимовій Палаті", нині Палаті ім. Урицького, вона-ж Музей Революції, засів в палаті, з якої колись спалили нагні на людські спини, в якій колись видавалися протиробітничі закони, підписувалися смертні вирoki на революціонерів — нині з тої палати Центрального Виконавчий Комітет Союзу Радянських Соціалістичних Республік видає маніфести про великі вольности трудового народу, про велику йому моральну й матеріальну допомогу, проголошує в ній великі соціальні реформи, що перед ними дрижить цілий капіталістичний світ.

Завдяки поступові, зробленому останніми роками в радянській індустрії, можливим є зменшити робітникам години праці з 8 на 7 годин без зменшення заробітної платні — так каже господар радянської землі. І цей закон зобов'язує державну індустрію, кооперативну й приватну.

Хоч під помешкання робітництва забрали багато великих, колись панських, будинків, то проте у всіх індустріальних містах будуються для робітників цілі містечка. А тепер знову виділяються 50 мільйонів карбованців на будову помешкань для робітників.

Десять відсотків селянських господарств звільняється від плачення податку в додатку до тих 25 відсотків, що їх звільнено було попередньо. Подаровано довг селянам, що його видала держава в часі слабого врожаю 1924 — 1925 рр., як також заощадости з попередніх років. Вивантажено ще додатково 10 мільйонів карбованців для переселення незможних селян на землю.

Далі йдуть додаткові вивантаження на будову шкіл, на фонд інвалідів, скасування смертної кари, за винятком для тих, що збробило вступати для повалення радянської влади.

Це лише коротенькі вісти, що їх принесла з Ленінграду телеграфічна агенція, але вони багато говорять нам про великі здобутки працюючих Радянського Союзу.

Капіталісти цього світа рад-б кожної хвилини розривати на часті радянську країну, втопити в крові тих, що нині проголошують ці нові, нечувані ще в світі великі соціальні реформи. Але працюючі Радянського Союзу тим міцніше злучають свої сили довкола своєї влади й не дадуть вони ворогам одного кліатника своєї землі, не поступяться вони ані найменшим своїм здобутком. І чим більше вони закріплюватимуть здобутки Жовтня, тим міцніше в разі потреби стануть в їх обороні працюючі маси цілого світа.

НА РОЗУМ СЛАБОДУХАМ.

Всю українську пресу, як робітничу, так і буржуазну, облетіла вістка, що український комуністичний посол польського союзу, Андрій Пашука, написав листа до голови союзу, Ратая, повідомляючи його, що він виступив з соймають комуністичної фракції, зрікся комунізму і вступив до ундівського українського посольського клубу.

Патріотично-ундівська преса дуже зраділа цією подією, проголосила Пашуку бундівшим "найбільшим діячем комуністичного руху у Польщі", що тепер "отримує прах" комуністичний з нї своїх, вивав Москву й присягнув на вірність угдовській політиці УНДО. "Діло", в інтерв'ю свого кореспондента Кедрина з Пашуком, зараз же після цієї події, вивалило його під самі ундівські небеса, а "Новий Час" назвав Пашуку "мужичим", "чоловіком честі".

Та бо це чорнило не висохло, що ним написано було похвали на адресу Пашука та про "розклад в рядах комуністів", а заодно вже й лайки на адресу Москви та на комуністів взагалі, як повилася заява Андрія Пашука, в якій він каже, що "нісаля довшої надуми" (не було ще й часу довго надумуватись — Ред. "УРВ.") оцим прилюдно заявляю, що вважаю свій крок глибоко політично несправним, одночасно повідомляю про свій виступ з Українського Посольського Клубу".

От тобі й "мужичий"! Ще не загрів в українському посольському клубі місця, на якому сидів один чи два дні, як вже втік з нього, погодившись з комуністичною фракцією, яка поступок Пашука і втечу з комуністичної саме в ту хвилину, коли над визвольним рухом в Польщі нависли чорні хмари, назвала трусливим дезертирством. Скаржитись Пашуку, що чорносоцетна преса використала його поступок для боротьби з революційним рухом, що "Діло", помістивши інтерв'ю Кедрина з ним, Пашуком, подало зовсім не те, що він говорив Кедрину, але подало "ганебний фальсифікат, видування п. Кедрином, або-ж редакцією "Діла" для відомих політичних цілей".

От дивак, політїчик, ей-же виступ! Адже-ж вистарчило Пашуку лише заявити про свій бунт з комуністичної фракції і про вступ до українського парламентного клубу, вистарчило переступити поріг того клубу, який одночасно є й ундівським клубом, як "Діло" мало вже право, навіть не питаючись Пашука, говорити про него те, що йому ("Ділу") хотілося. Поганий же з Пашука комуніст, коли він до цього часу не знав того, та скаржитись на брак "етики" та "сумління підходу до справи" в тих, які ходять на равти до польських воєвод у Льво-

ві та складають рабські чолобитні перед представниками польського уряду на українській виставі в Стрию.

Ми покищо не маємо відомости, чи Пашука прийнято назад до комуністичної фракції; хоч би й так, то це не змінює справи. Чи він верну до комфракції, чи хоч би не верну — його поступок годі назвати "мужичим". Цей поступок свідчить якраз про несталість людини, про слабодушний характер. А те, як поступили з Пашуком вороги працюючого українського народу, як вся польсько-шляхетська й українсько-угдовська преса використала поступок Пашука, щоб накинута на визвольний рух працюючих — нехай послужить пересторогою для всіх слабодухів в комуністичному русі.

УНДІВСЬКИЙ КОМІТЕТ ЗЛУЧИВСЯ З ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХЕТСЬКИМИ.

Коли ми прочитали в комунікаті львівського "Українського Центрального Комітету Допомоги Жертвам Повені" (недавно називався "Краєвим Комітетом"), що він вже "нав'язав зносини з урядовими воєвідськими комітетами", а українські півітові комітети закликає нав'язати в повітах зносини з урядовими старостинськими комітетами, бо в цей спосіб Укр. Центральный Комітет "матиме змогу впливати на доцільність розділу підмог та інших дарів" — то нам прийшла на гадку така сміхованка, чи може й правда: Одна ідальня висікла на свому написові, що вона має на обід котлети на половину з кицького м'яса, а на половину з м'яса канарка. Коли властители ідальні запитали, як він важить м'ясо коня й канарка, щоб його було точно по половині, то він засміявся і сказав: "Пощо ще важити? Я убиваю одного коня й одного канарка, мішаю м'ясо разом і от вам по половині!"

Український (панський) Центральный Комітет Допомоги Жертвам Повені заявляє, що він увійшов в зносини з польсько-шляхетськими урядовими, чи там воєвідськими комітетами, щоб "впливати на доцільність розділу державних допомог та інших дарів". Він в тих воєвідських комітетах буде впливати на "розділ дарів", якраз так само, м'ясо канарка впливатиме на смак котлетів, зроблених після вище наведеної рецепти (один кінь і один канарок).

А польський уряд, польські воєводи, старости, польська шляхта, "нав'язавши зносини з тим ундівським комітетом", буде дуже багато впливати на розподіл тих жертв, які наливають до того "славного" (панського) Центрального Комітету під промовод Децикевича та Творидла.

Та як би там не було, панський Український Центральный Комітет Допомоги Жертвам Повені злучився з урядовими польсько-шляхетськими комітетами. Тепер цей комітет, як каже оди фантське "Нове Життя", "є нічим іншим, як льояльним знаряддям в руках польсько-шляхетського правительства". Як зачуваємо, а одночасно як доведуємося з американської "Свободи", злука цего українського панського комітету з польсько-шляхетським у Львові наробили переполюх між попівсько-патріотичними комітетами по цей бік океану.

Такого то ці панські Творидла натворили.

МІСЯЦЬ ДОПОМОГИ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКІЙ ПРЕСІ.

Ленін, — про значіння газети.

"Газета — це не тільки колективний пропагандист та колективний агітатор, але також колективний організатор. Що до цього, так її можна порівняти з ристуванням, що його ставить коло будівлі: вона не лише її контури (зариси), полесує зносини між поодинокими будівничими, допомагає їм розподіляти роботу й оглядати загальні наслідки — досягнення організованої праці.

"За допомогою газети й у зв'язку з нею, сама собою складатиметься постійна організація, що братиметься не тільки до місцевої, а й до регулярної загальної роботи, повчати всіх членів уважно слідувати за політичними подіями, опіювати їхнє значіння і їхній вплив на ріжні верстви населення, вироблювати доцільні засоби впливу на ці події з боку революційної партії.

"Саме вже технічне завдання — забезпечити правильне постачання газети матеріалами, та правильне поширення її — вимагає утворення сітки місцевих агентів єдиної партії, агентів, що співділають один з одним раз у раз, свідомі загальної станової справи, що призвичаюються регулярно виконувати дрібні функції загальної роботи, вироблюють свою силу в тій, або іншій революційній акції. Ця сітка агентів буде основою саме такої організації, якої ми потребуємо..."

Сповним свій обов'язок супроти преси.

Розуміючи велику важливість й провідну ролу боевої, агресивної преси для успішного розвитку робітничого руху в Канаді, свідоме робітництво й фармерство кожного року, в місяці травні й листопаді, мобілізує всі свої сили для праці в користь своєї преси. І кожного року ми маємо нагоду стрічати все свіжі кадри нових читачів та читачок, що отвердившись від старих пережитків свого сірого минулого, та перфе-

ктившись про дійсну ролу ріжних продажних публікацій, починають шукати практичних способів боротьби за поліпшення свого життя.

Робітничая преса, — це очі робітничої класи. Читачкою її — робітничая бачить перед собою життя, терпіння й боротьбу всієї робітничої класи в ріжних частях світа. Він починає розуміти своє становище та співділяти, перше в деяких, а опісля у всіх змаганнях своєї класи.

Робітничая преса, — це зброя робітничої класи. Цєю зброєю поборюється все те, що являється тїгарем й гальмує поступ робітничої класи. Нею обороняємо свої здобутки й досягнення: нею розбиваємо реакційні тенденції серед робітничих мас, розсаджувати там ріжні "буржуазні агенти": нею воюємо проти впливів де-моралізації та інших хороб, сіючи в той самий час здорове зерно чистої пролетарської ідеології.

Робітничая преса, — це організатор робітничої класи. Вона заходить там, де ще жадний організатор не заїздив. Вона говорить до робітників кожного дня, чого жадний організатор, ані пропагандист зробити не може. Наша преса кладе основи робітничої організації в найдаліших закутках країни. Вона в'язе розпорошені маси в одну могутню боеву армію й провадить їх практичним шляхом через боротьбу за негайні потреби робітництва й фармерства.

Неорганізований робітнич, коли починає читати свою робітничу пресу, тим самим являється з організацією стает членом. Через пресу він прислухується до голосів організованих робітників й починає ширше працювати разом з ними.

Робітничая преса, це одинице практичний негатив, який можемо протиставити отруйним впливам, як капіталістичної, так й всякої іншої продажной преси.

Цього року місяць листопад попередивла кампанія збірки

фондів для потерпілих від повені робітників і селян на землях Західної України. Крім цього місяць жовтень був призначений для кампанії в користь партійного органу в англійській мові "Воркера". Обі ці кампанії не мало виснажили робітників й фармерів, про що свідчить сума, що під теперішній час сягає 12 тисяч доларів. Результату для "Воркера" досі ще не маємо, але сподіємось, що жадна партійна частина не могла занедбати цієї важної справи й до кінця місяця жовтня ми зможемо виказатись успіхами в користь "Воркера". Та в жадному разі ці попередні кампанії не повинні ані трохи зменшити нашу енергію й ослабити фонди нашої пресової кампанії в місяці листопаді для робітничо-фармерської преси.

Тож до праці товариші й товаришки! До ширшої верпейі й завзятої праці! Збільшим число наших передплатників в дває! Побиймо рекорд пресового фонду всіх попередніх років!

Наші клічі на листопад: — Кожен робітнич, — читачем й передплатником "Українських Робітничих Вістей"! Кожен фармер, — читачем й передплатником "Фармерського Життя"! Кожна робітниця й кожна фармерка — читачкою й передплатницею "Робітничі". Кожна робітничая й фармерська дитина, — читачем й передплатником "Світу Молоді"! Найкращих успіхів в кампанії бажает.

Головний Укр. Аімпромком. Ком. Партії Канади.

В 25-ЛІТНІ РОКОВИНИ СМЕРТИ ЕМІЛЯ ЗОЛІ.

Дня 29. вересня ц. р. минуло 25 років від смерті одного з найбільших французьких письменників, Еміля Золя (повне його ім'я Еміль, Едвард, Шарль, Антуан).

Вродився Еміль Золя в Парижі, дня 2. квітня 1840 року. Батько його був греко-італійського походження — по фаху інженер, а мати була Францужинка. Не одичивши по батькові нічого крім його великої бистроумности й незломної енергії, Еміль Золя мусів замолду тірко бідувати. Першу шкільну науку побирав в містечку Екс, як змальовував він в своїх творах під назвою "Ціресан", а опісля студював в Парижі й Марселі, де й покінчив свою студію.

Через деякий час після студій заробляв він собі на кусок хліба як писар у видавничій книгарні Ашет-а, причім рівночасно зачав писати перші свої повісти. Перша його книжка п. н. "Конт а Нінон" (Казни для Нінон) появилася в 1864 р. і звернула відразу увагу на себе з боку читаючої публіки. В 1866 р. він покінчив своє навчання в книгарні і віддався виключно літературній праці, не залишаючи її аж до своєї смерті, яка наступила в наслідок отроєння чадом від ускладненої печі 29. вересня 1902 року.

Протягом 36-ох літ Золя працював безперервно з віревалістю й енергією над своїми літературними творами. Будучи глибоко перейнятий любовою до природи, він не лише старався науково прослідити її закони розвитку й життя, але рівночасно приміював природну мораль і етику до суспільного життя людей, яке відтворював він в своїх містецьких творах.

Але впливаючи глибоко в це суспільне життя своєю сучасністю, він побачив перед собою з одного боку страшно моральне багно, в якому купались буржуазія, а з другого боку жалувий картини життя; мук й страждань пролетарів, засуджених на голод, холод і душевну убожество.

І таким чином Золя став на ґрунт соціалізму. А ставши раз на твердий ґрунт природничих наук і ідейного соціалізму, Золя почав малювати в своїх повістях справжнє, дійсне життя, яким він його бачив кругом себе, не замикаючи нічого в папір і не прикриваючи того бачення й розуми, в якому жиди клася багатів. Він не закривав своєї ненависті до розпусти, злочинної зажерливости, лінивства, рабства й всіх низьких інстинктів ледячих панів і багатіїв; він завзято боровся проти всіх тих нездорових проявів суспільного життя, голтвляв протн найбільшого зла — грошей і корупції. З другого боку всі його симпатії лежать на боці пригнобленої й виснаженої класи пролетарів, причім одначе він не закривав теж і їхніх недолат і будів, а все вказував на те, що рабство є наслідком невідомости, а панство криє в собі страшну хворобу працюючої класи, хворобу, яка перемінює пролетаря в безборонне знаряддя визиску й зводять його в суспільну пропасць нужди й пони-

женні. В одній великій серії своїх повістей Золя описав судбу одной родини Ругон-Маккар в усіх її розгалуженнях, а в цих повістях уявляюче він у містецький спосіб наслідки алькоголізму родичів для їхніх нащадків в першому, другому й третьому поколінні. З цією ціллю низки повістей найкращою є славна повість "Жерміналь", в якій Золя змальовує в незрівняний містецький спосіб могутній вир класової боротьби, жахливі соціальні злидини французького пролетаріату, а згладно однієї його галузі — вуглекопів, які під промовод молодого свого товариша пориваються до першої з'організованої боротьби проти визиску панів — до великого страйку.

Побіч великої кількості повістей, яких самі назви заповнили-б цілі сторінки, залишив Золя дуже багато й наукових праць, літературних критик, нарисів і т. ін. А всі його твори становлять одну величезну суспільну будову, яку будував він з подиву гідною витривалістю, відвагою і посвяттою. Ця будова була рівночасно тою могутньою твердиною проти скаженої ненависті й нападів з боку французької здегенерованої буржуазії, як несподівана для неї та, що він безпощадно виявляв всю її моральну гниль. Золя боровся завзято проти соціального зла, проти брехні й корупції, а тим самим він кинув смілий виклик цілому буржуазному світові. Оборонюючи все і всюди правду й справедливість, Золя не вагався виступити в обороні капітана Драйфуса, коли тільки розумів, що він впає жертвою нічужних інтриг і заговору французького правосуддя. В шій справі він написав 1898 р. в газеті "Антіго" відкритий лист до президента французької республіки в якому під загальною мовою: "Justice..." ("Я оскаржую"), в якому він викрив цілу безодню нічужних інтриг і шахрайств всіх змовників проти невинного Драйфуса і виступив з відкритим оскарженням проти французького уряду й цілого французького військового штабу перед загальною опінією суспільства. За це довелось йому самому стати перед судом, який під натиском військової класи засудив Золя до обиди в пресі. Золя відкинув ся до вишого суду, але не чикаючи кінця другої розправи, вивах за порадою своїх оборонців до Англії, де переховувався аж до 4. червня 1899 р., коли він довідався про відновлення розправи проти Драйфуса. Тоді негайно поверну в Парижа, де своїм мужим виступом причинився найбільше до того, що Драйфуса визнано невинним.

Голосна ця афера Драйфуса, якої повторенням можна вважати справу Сакка й Валлеті в Америці, дала привід Золя до написання останньої книжки п. н. "Веріте" ("Правда"), в якій змальовував він всі зловживання судів Драйфуса. Плянунув він ще один твір "Justice" ("Справедливість"), але несподівана смерть не дозволила йому свогого наміру сповнити.

Голосна ця афера Драйфуса, якої повторенням можна вважати справу Сакка й Валлеті в Америці, дала привід Золя до написання останньої книжки п. н. "Веріте" ("Правда"), в якій змальовував він всі зловживання судів Драйфуса. Плянунув він ще один твір "Justice" ("Справедливість"), але несподівана смерть не дозволила йому свогого наміру сповнити.

Голосна ця афера Драйфуса, якої повторенням можна вважати справу Сакка й Валлеті в Америці, дала привід Золя до написання останньої книжки п. н. "Веріте" ("Правда"), в якій змальовував він всі зловживання судів Драйфуса. Плянунув він ще один твір "Justice" ("Справедливість"), але несподівана смерть не дозволила йому свогого наміру сповнити.

Голосна ця афера Драйфуса, якої повторенням можна вважати справу Сакка й Валлеті в Америці, дала привід Золя до написання останньої книжки п. н. "Веріте" ("Правда"), в якій змальовував він всі зловживання судів Драйфуса. Плянунув він ще один твір "Justice" ("Справедливість"), але несподівана смерть не дозволила йому свогого наміру сповнити.

Голосна ця афера Драйфуса, якої повторенням можна вважати справу Сакка й Валлеті в Америці, дала привід Золя до написання останньої книжки п. н. "Веріте" ("Правда"), в якій змальовував він всі зловживання судів Драйфуса. Плянунув він ще один твір "Justice" ("Справедливість"), але несподівана смерть не дозволила йому свогого наміру сповнити.

СКАЛКИ ЖИТТЯ.

ЩО ТАКЕ ЖИТТЯ?

Колн філософи пояснюють вам це питання — тоді не будете ви вже мати життя. Тому раджу вам задля спокійного життя вашого — не шукайте розв'язки цего питання у філософів.

Відповідайте на це питання самі так, як ви його розумієте: "Жию, щоб їсти, а їм, щоб жити". Все инше — подробиці, що випливають з боротьби за те, щоб було що їсти.

Подробиць тих, що правда, багато і не для всіх вони однакові. Чоловік, що не має на зиму кожущини — сушить свою голову, як би то заробити на неї. Чоловік, що не має притулку, сушить голову, де-б то ніч переночувати.

(Таких мільйон.) Чоловік, що має багато ріжнородного одягу, багато ріжноріжних пальт — не сушить своєї голови, в що він на зиму одягнеться, чи де переночує. Такі "дрібязгови" питання для него не існують.

Але не можна сказати, що взагалі не має в життї тяжких проблем, які-б його не мучили. Він певно згодиться зі мною, коли я скажу, що найважливішим питанням, поза самим існуванням, для Джека Демісея є — побити хавку Тушевої.

Читай я недавно, що десть там в одному із стейтв компанія викинула з хатів сотки голодних і холодних майнерських родин за те, що їхні кормильці не хочуть за пів-дармо працювати на компанію.

Перечитай та й забудь навіть в якому саме стейті. Чиж-то хіба не все одно? Нині в одному стейті, завтра в другому, позавтра в десетому, нині в Злучених Державах, завтра в Канаді, Англії, Франції, Німеччині. Де-ж ти все те згадуєш? Капіталісти викладають робітничих жінок і дітей голодних і холодних на вулицю і філософи цим боком питання людського життя не цікавляться. А державні й божи закони кажуть, що тут нічого не вдієш, це приватна власність капіталіста і він із своєї землі, із своєї хати має право викинути робітника з родиною серед ночі, в дощі, в стужу...

Закон каже, що ту приватну власність капіталіст набув своєю невтомною працею і... знаю-в таки тяжке питання. Читаю-ж бо я газети й капіталістичні, а в них бачу — ой, як-ж тяжкі "філософські" життєві питання до розознання я там бачу? Бачу, що чотиринадцять-літня мис Доріс Дюк є власницею мільйонів майни вартости 53 мільйони доларів. Вона має 3,000 акрів землі і палату в Сомервил, Нью Джерси, вартости два з половиною мільйони доларів. П "хатина" в Нью Йорку вартує два мільйони й двісті тисяч доларів. Вона має чотири маєтки з палатами в ріжних інших стейтсах Злуч. Держав вартости шість мільйонів доларів.

І вона-ж ще й не спіртка, але живе з своєю мамунею, яка окремо має маєтку вартости 50 мільйонів доларів. Це є дуже коротеньке звідомлення і в нему нічого не говориться, якими "трудами праведними" нажила ця 14-літня дівчина такі величезні маєтки. Говориться лише, що вона до недавня ще їздила верхом на "їони", а тепер вже їздить на справжньому осідланому коні. Нічого також не згадується, скільки покоєвих собак держить ця правниція божа у своїх численних палатах.

Одна 14-літня дівчина має стільки маєтків і палат, а мільйони людей не мають де голову приклонити. Ніякі філософи цего питання правильно не розв'язують. А от коли-б бездомні робітничі подумали над тим питанням своїм хлопським розумом, то вони швидко його розв'язали-б. І колїсь розв'язують.

А тоді багато тяжких життєвих дрібниць випаде з їх плечей. Моноріччя. Хто читає, той знає! Але щоб було що читати, треба про це подбати. Подбайте-ж, щоб ви стали читачем "Укр. Роб. Вістей" в листопаді.